TUMBO LISILOSHIBA.

Historia ya Mwandishi.

Hadithi hii imeandikwa na Prof. Said Mohammed, mwandishi mtajika ambaye amewahi pia kuandika vitabu vingine vitajika kama vile Riwaya ya Utengano. Mwandishi huyu bila shaka ni gwiji katika ulingo huu kwani amewahi kuandika kazi zingine za fasihi andishi zikiwemo tamthilia, mashairi na hadithi fupi.

Dhamira

Dhamira ni funzo kuu litokanalo na kazi ya sanaa au lengo kuu la mwandishi.

1) Mwandishi wa hadithi ya Tumbo lisiloshoba alidhamiria kufunua uozo unaoletwa na ubinafsi na tamaa katika jamii.
2) Aidha anawajasirisha wanaoathiriwa kuwa wanaweza kukubali madhila wanayofanyiwa ama kupinga dhulma hizo na kusimama wima na kutetea haki zao.

Ufupisho wa Hadithi.

- Hadithi hii inaangazia maisha ya watu wanaoishi katika mtaa wa Madongoporomoka, mtaa ambao umepakana na jiji linalokuwa kwa kasi mno. Jiji hili limeshiba kwa wingi wa mijengo iliyojengwa kiasi cha kuanza kutishia uwepo wa mtaa duni wa Madongoporomoka. Uvumi unawakia wanamadongoporomoka kwamba mtaa wao utanyakuliwa ili upanuzi wa mji ufikie eneo hilo.
- Mwanzoni ulianza kama tu uvumi uliokuja na kupita bila ya wanamadongoporomoka kuwa na uhakika nao. Ingawa uvumi huo uliishia kutoweka, Mzee Mago katu hakuwaruhusu wanamadongoporomoka kutupilia mbali wazo la uvumi huo kutimia na wao kuishia kufurushwa. Anawaleta pamoja wanakijiji wenzake ili kutafuta suluhisho kwa tatizo lililokuwa limewakodolea macho. Kwa pamoja wanakijiji wote wanakubaliana kutoondoka na liwe liwalo. Hata ikiwa watafurushwa, wanaamua kutetea mtaa wao na kusalia.
- Kisadfa, bwana mmoja mwenye tumbo kubwa anawasili kwenye mkahawa wa Mzee Mago na kutaka kupewa chakula chote kilichoandaliwa. Ajabu ni kuwa anapokabidhiwa chakula hicho, anafyeka chote fyuu! Ni ajabu kwani huyu jamaa ana "Tumbo lisiloshiba". Baada ya kula na kutoa bweu kubwa lenye harufu mbaya, jitu linalipa na kuahidi litarejea siku iliyofuatia.
- Siku iliyofuata wanamadongoporomoka wanagutushwa na maporomoko yanayotokana na vibanda vyao kubomolewa na mabuldoza. Wanafurushwa wote kwa nguvu. Vibanda vyao vinabomolewa na wao kuishia kufukuzwa. Ajabu ni kwamba "Bwana Tumbo" anarejea kama alivyoahidi. Ila wakati huu yuko ndani ya gari kubwa na dereva anayemwamrisha. Hivyo amerudi kula kila kitu kama alivyoahidi ila wakati huu amekuja kula mashamba yao. Mzee Mago anawashawishi wanamadongoporomoka kutoondoka, licha ya dhuluma hizo. Umoja wa wanakijiji hawa unawaokoa kwani muda mfupi baadaye, vibanda vyao vinaanza kuota tena. Wanafaulu kuzuia tamaa ya tumbo kubwa lisiloshiba la mji kutokula mashamba yao.

MAUDHUI

Baadhi ya maudhui yanajitokeza katika hadithi hii ni kama vile:

Ukiukaji wa haki

a) Viongozi kuweka vitego na vikwazo vya sheria ili watu wadogo wasiweze kutetea mali zao.
b) Kutowahusisha maskini katika maamuzi muhimu yanayoathiri maisha yao.

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

c) Kunyakua ardhi ya madongoporomoka ambapo watu maskini waliishi.
d) Kupanga njama za kuwapatia wanyonge visenti vichache ili waondoke madongoporomoka.
e) Jitu la miraba mine kula chakula chote bila kubakishia wateja.
f) (vi)Wanamadongoporomoka kubomolewa vibanda vyao na mabuldoza.
g) Askari wa baraza kutimua watu waliokuwa wanabomolewa.
h) Jeshi la polisi kulinda askari wa baraza wakibomoa vibanda vya wanamadongoporomoka
i) Askari kuwapiga virungu watu.

Matatizo yanayowakumba wakazi wa madogoporomoko

1) Kuporwa ardhi: ardhi yao imenyanyswa na tabaka la mabwanyenye.
2) Wanamadongoporomoka wanadharauliwa na kutwaliwa ardhi yao
3) Wanawatoa katika ardhi yon a kuvunja vibanda vyao pasipo hata kuwalipa fidia.
4) Unyanyasaji huu unafanya kwa wakazi hawa kwa kuwa hawana mtetezi.
5) Haki imenunuliwa na wenye nacho. wanabomolewa vibanda vyao ilhali hawajaonyesha mahali mbadala pa kwenda kuishi.
6) Ukosefu wa haki: watu wa madongoporomoka hawana haki wenye fedha wanawaona wakazi hawa kama takataka tu.
7) Ardhi ya madogoporomoka inaponyakuliwa na wenye nacho wanashindwa kupata mtetezi. wanasheria wamenunuliwa na matajiri.ni vigumu kupata mwanasheria mwaminifu. mzee mago anashaurianana wenzake namna ya kuruka viunzi hivi vya kisheria.
8) Makazi duni: wakazi wa madongoporomoka wanaishi katika makazi yenye mandhari chafu. kulikuwa na mashonde ya vinyesi.
9) Wanaishi katika vimbanda uchwara vinavyozungukwa na uozona bubujiko la maji machafu. hakuna mamlaka yoyote ya maji taka inayojishughulisha nao.
10) Wakazi wa madongoporomoka wananyimwa fidia inayolingana na thamaka ya makazi yao yaliyopokonywa na mabwanyenye.
11) Watu wa madongoporomoka wanaachwa njaa baada ya jitu kubwa kula chakula chote. jitu linaingia katika mkahawa mshenzi na kuagiza kila chakula kilichopo kiletwe, jitu linabugia chakula chote huku watu waliokua wamesubiri chakula hicho wakibakia na njaa.
12) Wakazi wa madongoporomoka wanabaguliwa. sehemu wanaoishi hakuna maendeleo yoyote. kuna uchafu mwingi sana. sehemu hii ilipaswa kusafisha ili walau ifanane na sehemu nyingine za mji huo.
13) Wanamdongoporomoka wamekosa usalama. wanaishi kwa wasiwasi sana. wanaamshwa kwa vishindo vya mabuldoza.
14) Askari wa baraza la mji wanaangusha vibanda vyao na kuwatimua waliokuwa bado wamelala. jeshi la polisi linawapa ulinzi askari kwa mirau na bunduki. mali zao duni zinaharibiwa.
15) Wanamdongoporomoka wanalia na kulalamika kwa kukandamizwa na vyombo vya ulinzi. wanakandamizwa kwa sababu ya umaskini wao. matajiri wanawakandamiza

Ubinafsi na tamaa (Tumbo lisiloshiba)

❖ Haya ndiyo maudhui makuu katika hadithi hii. Maudhui haya yanajengeka kwa kutazama jinsi ambayo wahusika fulani hawatosheki na mengi waliyokuwa nayo na hivyo basi kutamani vidogo vya

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

wengine na kutaka kuwahini. Wakubwa wa jiji wanadai kwamba jiji limejaa tayari hadi Pomoni. Halijaacha hata nafasi ya mtu kuvuta pumzi.

- ❖ wakubwa wanataka kuwaaa ardhi ya Madongoporomoka kwa shughuli zao za kibinafsi. Hii ni tamaa ya hali ya juu. Wanataka wajenge majumba ya kifahari huko. Hawataki kuwalipa wenye ardhi hiyo dhamana inayofaa bali wanataka tu kuwafurusha wanamadongoporomoka.
- ❖ Mhusika "Bwana Tumbo" anaingia kwenye mkahawa wa Mzee Mago. Ukubwa wa tumbo lake unashangaza wengi. Ni dhahiri kuwa huyu mtu ni mlaji hodari. Jamaa huyu anaishi kuulizia chakula kilichopo kwenye mkahawa na kukila. Anakula chakula chote kilichoandaliwa kwa walaji wengine wote. Hii ni tamaa ya ajabu. Watu waliokuwepo kwenye mkahawa wanabaki kushangaa ni vipi mtu anakula chakula chote kilichoandaliwa walaji wote kwenye mkahawa?
- ❖ Bwana mwenye tumbo ana tamaa ya mashamba. Anajaribu kuwafurusha wanamadongoporomoka kutoka kwenye makaazi yao. Anawarausha asubuhi na mapema kwa mabuldoza yanayobomoa makaazi yao. Inakusudiwa kuwa majengo yatajengwa katika ardhi hii inayotamaniwa sana na wenye jiji. Anwambia Mzee Mago kuwa amekuja kula mashamba yao. Hii ni tamaa ajabu ya mashamba yaliyo na wenyewe.
- ❖ Jiji lina tumbo ambalo halishibi. Jiji hili limepambwa vyema na majumba ya kifahari. Jiji limejaa hoteli, mikahawa, departmental stores, casinos, viwanja vya gofu, viwanja vya tenisi, voliboli, mpira wa vikapu, raga, kabumbu, vyuo vikuu, mahakama na hata hospitali. Ajabu ni kuwa jiji hili halijatosheka. Jiji linataka kupanua tumbo lake hadi katika mtaa wa Madongoporomoka.

Unyanyasaji wa Wanamadongoporomoka/dhuluma

b) Jitu linamaliza chakula chote kwenye Mkahawa Mshenzi bila kuwajali wateja waliokuwa pale.
c) Vibanda vya Wanamadongoporomoka vinabomolewa bila kujali watapokwenda wenye vibanda.
d) Wakubwa wanaweka vikwazo katika sheria kwa makusudi ili kuwazuia watu wadogo kutetea mali zao.
e) Wanamadongoporomoka hawahusishwi katika mipango ya maendeleo katika eneo lao.
f) Askari wa baraza la mji na jeshi la polisi wanatumiwa kuwafurusha Wanamadongo wenye njaa katika makazi yao badala ya kuwahakikishia usalama wao.
g) Majengo mengi yanajengwa katikati ya jiji kiwango cha mtu kukosa nafasi ya kuvuta pumzi.
h) Wanasheria kukosa kuwa waaminifu wanapokabiliwa na sheria ngumu."siku wanasheria waaminifu ni adimu kama haki yenyewe!"
i) Wakubwa wanataka kunyakua ardhi ya wasiokuwa na nguvu kwa lazima baada ya
j) Wakubwa wanataka kuwahonga kwa visenti vyao vichache ili waondoke ilhali hawana pa kwenda.
k) Mazingira chafu- Madongoporomoka ndiko kunako pachapacha za kila kitu;tope na uchafu unaonyekenya,makaro na uvundo unaopasua mianzi ya pua.

Utetezi wa haki

1) Mzee Mago ametumiwa na mwandishi kama kielelezo cha mtetezi wa haki ya wakaazi wa kijiji wa madongoporomoka. Mhusika huyu anawatetea madongoporomoka kutokana na maonevu ya wakuu wa jiji. alijitahidi kuzuia njama ya watu wakubwa kutaka kuchukua ardhi za watu wadogo. Mzee Mago aliwafuata wengine ili kuzungumza kuhusu haki ya unyang'anyaji wa mashamba yao. Yeye hupiga mbio huku na kule kujaribu kuzuia haki isiangamizwe. (Uk 2)

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

2) Kwa kuwa Mzee Mago anafahamu kwamba haki inauzwa na kupewa watu wasiostahili. Anajua kuwa haki itauzwa. Anafahamu kwamba haki itapewa wengine wasiostahili. Hivyo basi anamtafuta wakili mzuri ambaye hatasaidiana na viongozi dhalimu ili kuwahini mashamba yao.
3) Mzee Mago anawahamasisha wanamadongoporomoka kutokubali kufurushwa kutoka maeneo yao. Hawaruhusu watu kusahau uvumi wa wao kufurushwa. Anawaita katika kikao na kuwakumbusha uwezekano wa hao kufurushwa. Anawaongoza kutokubali kufurushwa ikiwa wakubwa wa jiji watakuja kuwaondoa kwenye makaazi yao. Baadaye wanamadongoporomoka wanapovamiwa, wanakataa kuondoka hadi wiki tatu baadaye ambapo makaazi yao yanarudi kuchomoza kama uyoga. (Uk 11)

Uozo katika jamii

a) Dhuluma na unyanyashaji
b) Ardhi ya wanamadoporokomoka inatwaliwa na wenye nguvu.
c) Tamaa
d) Ulafi
e) Ukosefu wa haki
f) Ukatili

Umaskini

1) Ni hali ya kukosa mali/hali ya ufukara au ukata.
2) Umma wa Madongoporomoka unaishi katika hali mbaya ya kimaskini.
3) Mandhari ya kijiji hiki ni ya kimaskini na kufedhehesha mno. Kuna mashonde na vinyesi. Kuna vibanda vya uchwara vinavyozungukwa na uozo na bubujiko la maji machafu. Kuna uvundo unaopasua mianzi ya pua. (Uk 4). Bila shaka, mandhari haya sio ya mahali ambapo mtu anaweza kufurahia kuwa. Ni mandhari ya mahali ambapo ni masikini tu ndio wanaishi.

Utabaka

a) Hii ni hali ya wahusika kugawika katika makundi tofauti tofaauti kulingana na uwezo wao wa kiuchumi.
b) Kuna tabaka la matajiri na masikini. Kila tabaka limejikita katika shughuli zao wenyewe za kutetea matumbo yao.
c) Masikini wanapigania kutetea makaazi yao ya kimaskini. Wanakataa kata kata kuhiniwa na wachache matajiri ambao wanamiliki mali nyingi.
d) Kwa upande mwingine, matajiri wana matumbo yasiyoshiba. Wananyakua mashamba ya masikini kwa minajili ya kutaka kuendeleza ujenzi wa majumba ya kifahari. Hivyo basi, matajiri wanaishi kuwafurusha masikini kutoka kwenye makaazi yao. (Uk 10-11)

Migogoro

Katika hadithi hii panazuka migogoro mbali mbali baina ya wahusika tofauti. Kuna tofauti nyingi ambazo zinazuka kati ya wahusika mbali mbali katika hadithi. Baadhi ya migogoro hii ni kama vile:

a) **Mgogoro baina ya Wakuu wa Jiji na wanakijiji wa Madongoporomoka**. Mgogoro huu unatokana na hali ya jiji kupanuka na kusheheni kila aina ya majumba kiasi cha kukosa nafasi ya mtu kuvuta pumzi. (Uk 4) Kutokana na hali hii, wakuu wa jiji wanaonelea kuwa mahali pazuri pa kupanua

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

shughuli za jiji lile ni huko Madongoporomoka. Huko ndiko kuna vijishamba ambavyo havina kazi. Vishamba ambavyo vinapaswa kupambwa na majumba mazuri ya kifahari. Kwa upande mwingine, maskini hawa wanaenzi vijumba vyao pamoja na mazingira yao na hawako tayari kuondoka kwa njia yoyote ile. Hali hii inazua mgogoro kati yao na wakuu wa Jiji.

b) **Mgogoro baina ya Bwana mwenye tumbo na wana-Madongoporomoka.** Bwana Mwenye tumbo ananuia kula mashamba ya wana-Madongoporomoka. Kwa upande mwingine, wanakijiji hawa wanakaidi amri ya kuondoka, pamoja na madhila ya kubomolewa makaazi yao wanamoishi. Licha ya mateso yote wanayoelekezewa wana-Madongoporomoka, wanakataa kuondoka katika mashamba yao na kuruhusu ujenzi wa majumba ya kifahari kutekelezwa. Ni wazi kuwa huu ni mwanzo tu wa mgogoro kati ya wahusika hawa hawa na mporaji huyu wa ardhi.

Ulafi

a) Kuna ulafi mwingi unaodhihirika katika tabaka la mabwenyenye katika kisa hiki. Japo wana mali nyingi na ardhi tele, wangali wanatapia ardhi ya mtaa wa madongoporomoka

b) Ulafi pia unadhihirika kwa jitu lenye tumbo lisiloshiba. Ukubwa wa tumbo lake unashangaza wengi. Ni dhahiri kuwa huyu mtu ni mlaji hodari. Jamaa huyu anaishi kuulizia chakula kilichopo kwenye mkahawa na kukila. Anakula chakula chote kilichoandaliwa kwa walaji wengine wote. Hii ni ulafi wa ajabu.

MBINU ZA LUGHA NA UANDISHI.

Hizi ni mbinu ambazo mwandishi hutumia ili kuleta mvuto katika kazi yake. Mbinu za uandishi ni sawa na mtindo wa mwandishi. Hizi zinahusu upekee wa mwandishi kwa namna anavyoichora kazi yake.

Takriri

Takriri ni mbinu ya kifasihi ya kurudiarudia neno au kifungu cha maneno ili kusisitiza au kulitilia mkazo. Mifano ya takriri ni kama ifuatayo:

a) Ulianza uvumi. Uvumi ukageuka nong'ono. Nong'ono zikafumbua kinywa kueneza wasiwasi. Wasiwasi ukawa hofu... (Uk 1).

b) ...gwa sahau hiyo ni tokeo la lile lile la umoja katika uwili. (Uk 1)

c) Mzee Mago kajifunza kutosahau. Kutosahau hamkumpi hata kidogo... (Uk 2)

d) Itikadi ya wakubwa ilikuwa bado ni ile ile. (Uk 2)

e) Hawawezi...hawawezi, hawawezi, kabisa hawawezi! (Uk 5)

Kinaya

Kinaya ni hali ambayo mhusika anasema au kutenda kinyume na matarajio. Mifano ya kinaya ni kama ifuatayo:

1) Ni kinaya kwamba wanasheria waaminifu ni adimu kama haki yenyewe. (Uk 2)

2) Ilishikilia kwamba jiji halina nafasi tena. Yaani limejaa kila pahala. Limejaa hiki na kile, hili na lile. Limejaa hadi pomoni. (Uk 3-4)

3) Halikuacha hata nafasi ya kuvuta pumzi. (Uk 4)

4) “sharia gani hiyo iko mikononi mwetu?” Aliuliza Mzee Mago. “Sheria kila wakati iko mikononi mwao.” (Uk 6)

5) “Nitakula chakula chako chote ulichopika kuwauzia wateja wako leo.” (Uk 8)

Taswira

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

Taswira ni maelezo ambayo yanaunda picha fulani katika akili za msomaji. Mifano ya taswira ni kama ifuatayo:

1) Kuna mashonde na vinyesi. Kuna vibanda vya uchwara vinavyozungukwa na uozo na bubujiko la maji machafu. Kuna uvundo unaopasua mianzi ya pua. (Uk 4).
2) Wakati huu ndipo pua za wazungumzaji hawa ziliponasa harufu za vyakula vilivyotoka jikoni. Harufu mchanganyiko zilizowaingia puani na kukaanza kulambatia na kukaza mate vinywani mwao. (Uk 6)
3) Jitu lilikuwa limevaa suti nyeusi na shati jeupe. Limekabwa shingoni na tai ya buluu iliyozama kwenye misuli ya shingo fupi nene... (Uk 7)
4) Naam. Vyakula vilipakuliwa. Wali na nazi. Mchuzi na nyama. Nyama ya kuchoma kwa mkaa na bakuli la kachumbari. Samaki wa kukaanga. Chapatti kadhaa za duara... (Uk 8)

Maswali ya Balagha

Balagha ni mbinu ambapo mwandishi huuliza maswali yasiyohitaji majibu. Maswali haya hulenga kumfanya mhusika au msomaji ku kiri kwa kina. Kwa mfano:

1) Aaa, kuna jabu gani lakini mvua ikinyesha? Si kila siku huanguka kupunguza joto ...? Si huanguka kuburudisha nafsi zinazohaha na kukata tamaa? (Uk 1)
2) Nani angewashauri wao mburumatari? Sauti zao hazikustahi kusikika, seuze kusikizwa? (Uk 3)
3) Kwani si kila mtu anafaa kujua kuwa kimya kirefu kina mshindo mkuu? (Uk 3)
4) Tuondoke twende wapi? (Uk 5
5) Kuwe na mazungumzo gani hasa yatakayomchangamsha kila mtu wakati huu kuliko uvumi ulioanza tena kuvuma? (Uk 5)
6) Aaa, nani anayejua hatimaye? Kesho yenyewe haijazaliwa seuze fumbato ndani ya kesho yenyewe?
7) Chupa mbili za Coca cola zifae nini kwa jitu kuza kama hilo? (Uk 8)
8) Wakawa wanatazamana kwa wakionyesha hawaamini nini kinachotokea. Itawezekanaje?

Kuchanganya Ndimi

Hii ni mbinu ya uandishi ambapo wahusika huzungumza kwa kutumia lugha zaidi ya moja ili kuonyesha hali yao na hisia zao katika mazungumzo. Mbinu hii humwezesha mhusika kujieleza vyema Zaidi kwa kutumia msamiati ambao hauko katika lugha fulani. Kwa mfano:

1. Chupa mbili za Coca cola zifae nini kwa jitu kuza kama hilo? (Uk 8)
2. Jitu hilo lilikuwa limeketi nyuma ya gari kubwa aina ya Audi Q7... (Uk 10)
3. simama kidogo Chauffer... (Uk 11)

Taharuki

Taharuki ni mbinu inayotumiwa na waandishi ili kuteka hisia na hamu ya wasomaji kutaka kuendelea kusoma zaidi. Katika kufanikiwa kujenga taharuki, mwandishi husuka matukio yaliyo na mshikamano na mtiririko ambao humvutia msomaji asiiweke chini kazi hiyo pindi aanzapo kuisoma hadi afikie kikomo chake.

a) Ulianza uvumi. Uvumi ukageuka nong'ono. Nong'ono zikafumbua kinywa kueneza wasiwasi. Wasiwasi ukawa hofu... (Uk 1). Msomaji anajiuliza, Ni jambo gani hili ambalo linatarajiwa kutendeka?

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

b) Kwa Mzee Mago, iliyobaki sasa ni kutazamia siku ya kulipuka mambo... (Uk 3). Ni mambo yepi yatalipuka? Hii inasalia kama taharuki.
c) Kesho nitafika hapa tena. Niwekee chakula mara mbili kuliko hiki cha leo... (Uk 9) Tunashangaa ikiwa jitu hilo kweli litarudi.

Jazanda/ Istiari.

Jazanda ni mbinu ambayo inaonyesha fumbo lililotumiwa na mwandishi kurejelea hali fulani kwa njia fiche. Istiari kwa upande mwingine inalinganisha moja kwa moja kitu au hali na nyingine lakini bila ya kutumia maneno ya ulinganisho. Mifano:

a) Jitu lenye tumbo lisiloshiba lililofika kwenye hoteli ya mzee mago limetumika kuashiria viongozi wenye tamaa ya mali ambao hawatosheki na walicho nacho, wananyang'anya wanyonge kidogo walicho nacho kwa sababu ya tamaa na kiu ya kutajirika Zaidi, hawatosheki
b) Angepoaje na ule moto unaomlipukia kila mtu pale mtaani umeacha mpaka sasa kovu bichi moyoni...? (Uk 2)
c) Wakubwa hawatambui kuwa kwamba jambo hilo la kuwafanya wao takataka tu ndilo linalowakasirisha... (Uk 3)
d) Sahau imebaki vilevile kutanda giza na kufunga milango ya wasiwasi vichwani mwa watu... (Uk 5)
e) Bweu likapasuka na kutoa uvundo wa mnyama aliyeoza... (Uk 9). Hii ni ishara ya jinsi jitu hili litawahangaisha wanakijiji hawa baadaye.

Tashbihi/Mshabaha

Tashbiha/Tashbihi/Mshabaha ni maneno yanayofananisha kitu, jambo au kitendo na kingine kwa kutumia vihusishi kama vile 'kama', 'mithili', 'ja', 'mfano wa' na kadhalika. kwa mfano:

1) ...maana siku hizi, wanasheria waaminifu ni adimu kama maziwa ya kuku! (Uk 2)
2) Ulikuwa ukitukuta ndani kwa ndani kama moto ya makumbi. (Uk 3)
3) Umebaki tu ukining'inia hewani kama mvua inayotarajiwa kunyesha... (Uk 4)
4) Kauli ya jitu hilo ilimwinua Mzee Mago kama mtu aliyechapwa na bakora. (Uk 7)
5) Lilipokula, lililamba sahani zote kana kwamba lilikuwa na jukumu la kuziosha. (Uk 9)
6) ...vibanda vya Madongoporomoka viliota tena hapo kama uyoga. (Uk 11)

Tashihisi/Uhuishaji

Hii ni mbinu ya lugha ya kuweka hisia na uhai katika vitu visivyokuwa na uhai. Pia kuna uwezekano wa kuwapa wanyama uwezo na hulka za binadamu. Mifano:

1) Nong'ono zikafumbua kinywa kueneza wasiwasi. (Uk 1)
2) Maisha ndugu yangu ndiyo- maisha ndiyo yanayotukaba koo akina sisi! (Uk 1)
3) Yeye hupiga mbio huku na kule kujaribu kuzuia haki isiangamizwe... (Uk 2)
4) Mzee Mago lakini hairuhusu sahau iketi na kutawala kichwani mwake. (Uk 2)
5) Aliwakumbusha kuwa maendeleo yanadai mchango wa kila mtu... (Uk 2)
6) Kesho yenyewe haijazaliwa, seuze fumbato... (Uk 5)
7) Sahau imebaki vilevile kutanda giza na kufunga milango ya wasiwasi vichwani mwa watu(Uk5)
8) Kauli ya jitu hilo ilimwinua Mzee Mago kama mtu aliyechapwa na bakora. (Uk 7)
9) Haikuchukua muda mrefu akili zilipowaamsha kuwapeleka maana ya kile... (Uk 10)

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

Chuku

Ni mbinu ya kutilia mazungumzo chumvi ili kuyafanya yavutie Zaidi. Kwa mfano:

1) Kwa miujiza, ndipo jitu la miraba minne lilipoingia...halikujulikana lilipotoka. Liliingia tu ghafla. (Uk 6)
2) Lile tumbo lake limezidi kufura na ndani ya tumbo, ugomvi wa vyakula ukawa unapwaga kwa mingurumo ya radi iliyosikika hadi nje. (Uk 9)
3) Mstari huo ulikuwa umefuatana na mpasuko mkali wa radi na umweso uliomulika mpaka ndani ya mioyo ya watu. (Uk 10)
4) Jitu hilo lilimwaga tabasamu mfululizo iliyoenea eneo lote la Madongoporomoka.

Nidaa

Ni mbinu ya kuonyesha hisia aliyo nayo mhusika. Hujulikana kwa kutumia alama ya hisi. Kwa mfano:

a) Maisha ndugu yangu ndiyo- maisha ndiyo yanayotukaba koo akina sisi! (Uk 1)
b) ...maana siku hizi, wanasheria waaminifu ni adimu kama maziwa ya kuku! (Uk 2)
c) Pale lilipoketi, lilionekana kupapa jasho ovyo! (Uk 7)
d) Halikubakisha hata chembe moja ya chakula chochote alichopewa! (Uk 9)
e) Hazitatuhamisha kabisa hizi fujo zenu! (Uk 11)

Tanakuzi.

Ni mbinu ya kutaja vitu viwili ambavyo sifa zao zimepingana. Kwa mfano:

a) "Hata hivyo, kila mtu, mdogo kwa mkubwa, kike kwa kiume... (Uk 2)
b) Aliwakumbusha kuwa maendeleo yanadai mchango wa kila mtu, maskini au tajiri. (Uk 2)
c) Lile jitu lilimkata maneno Mzee Mago, Wakubali, wasikubali... (Uk 8)
d) Watu wanakimbia huku na huku, huku na kule, mbele na nyuma... (Uk 10)
e) Kike kwa kiume, vijana kwa wazee, watoto kwa watu wazima... (uk 10)

WAHUSIKA NA UHUSIKA

MZEE MAGO

Huyu ndiye mhusika mkuu ambaye ametumiwa na mwandishi kama kielelezo cha watetezi wa haki. Ametumika kuwatetea wanyonge kutokana na madhila ya matajiri wanaotaka kuwapokonya mashamba yao. Sifa zake ni kama zifuatazo:

1) **Ni mtetezi wa haki**-Anakataa kutazama huku wanakijiji wakihiniwa mashamba yao. Anamtafuta wakili ambaye hajahongwa ili kutetea haki ya wanyonge. Isitoshe, anakataa kuwaruhusu wanamadongoporomoka kusahau uvumi uliokuwepo hapo awali kuhusu uwezekano wa vipande vyao vya ardhi kuchukuliwa.
2) **Ni mwenye hekima/busara**.Anafahamu vyema matokeo ya wingu linalotarajiwa kutua. Hivyo anajiandaa na pia kuwaandaa wanakijiji ili yatapowasili madhila, wawe tayari wameungana kupigania haki zao
3) **Ni mwenye bidii**. Ni yeye tu aliye na mkahawa pale madongoporomoka, ishara ya kwamba ni mtu mwenye bidii ya mchwa.
4) **Ni mwenye ushawishi**-Anafaulu kuwahamasisha wanakijiji wote kujiandaa ili kukabiliana na vita vinavyokuja vya kunyang'anywa vipande vyao vya ardhi. Isitoshe anawaandaa wanamadongoporomoka kupinga hila zitakazokuja na kukataa kuondoka kwenye mtaa wao.

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

Hatimaye wanapovamiwa na kubomolewa makaziyao, wanakaidi na kukataa kuondoka, jambo linalowapa ushindi baadaye.

5) Amepevuka Anafahamu fika uzito wa kesi na ubishi unaotokana na ardhi. Isitoshe ana ufahamu mzuri wa namna ambavyo haki haipatikani kwa urahisi. Hivyo anaamua kumtafuta wakili aliye mwaminifu ambaye hatimaye anawaokoa kutokana na makucha ya matajiri wenye tamaa. Wanarudia kujenga vibanda vyao upya.

Umuhimu wake

1) Mhusika huyu ametumiwa kama kielelezo cha watetezi wa haki wasiotisha na vitishp vya wenye uwezo
2) Ametumika kujenga sifa za viongozi kama wenye tamaa wanapojaribu kutwaa ardhi ya wanamadongoporomoka kwa shughuli zao za kibinafsi

JITU LENYE TUMBO

Mhusika huyu hatujapewa jina lake halisi ila matendo yake ndiyo yanashangaza. Sifa zake ni kama zifuatazo:

1) Ni katili. Hana huruma anapobomoa makazi ya maskini. Anawafumania asubuhi na mapema na kuwafurusha. Anabomoa makazi ya watu ambao hawana pahala pengine pa kuita kwao, huku akiangua kicheko akiona namna wanavyohangaika.
2) Mwenye tamaa-Anatamani ardhi za maskini wa Madongoporomoka na kuwapangia njama ya kuwafurusha kutoka makwao. Ingawa ana uwezo wa kutumia buldoza na polisi, anaishia kushindwa katika wizi wake na maskini hawa kurejelea makaazi yao.
3) Mwenye dharau/Kiburi-Anawazungumzia Mzee Mago na wenzake pale kwenye mkahawa kwa dharau na mabezo.
4) Ni Mlafi-Anafyeka vyakula vya aina mbali mbali bila kusaza chochote. Vyakula vyote vilivyokuwa vimeandaliwa wateja pale kwenye mkahawa vinaliwa na yeye pekee. Mwishowe anatoa bweu kubwa linalochafua hewa yote pale.

Umuhimu wake

Mhusika huyu ametumiwa kama kielelezo cha watu wenye tamaa mbaya ya mali, waliojawa na ukatili na wanaoweza kutenda ukatili wowote ili kupata mali.

Kabwe, Bi. Suruta na Bi. Fambo.

Hawa ni wana-Madongoporomoka ambao wanashirikiana na Mzee Mago ili kujiandaa kwa wingu ambalo lingeanguka hapo baadaye. Ni wazi kwamba wahusika hawa ni wenye hekima na waliomakinika kwa mambo yajayo. Wahusika hawa wametumiwa kama kielelezo cha viongozi wenye mioyo ya ujasiri wa kupigania jamii zao.

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHAMBULIWA

KWA HADITHI ZOTE ZILIZOCHZMBULIWA VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706

VIZURI PIGA SIMU KWA NAMBARI 0724351706(BWANA CHEPKWONY)